29/03/2019

Άγγελοι και Ευαγγελία (Ιεραποστολή)

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ο ιστοτόπος της Αδελφότητος Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής δημοσιεύει κείμενο ύπο τον τίτλο **“Άγγελοι και Ευαγγελία (Ιεραποστολή)”**, όπου, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται, “Η σχέση -επομένως- Αγγέλων και ιεραποστολής είναι άμεση. Και αυτό φανερώνεται από τον ίδιο τον Κύριό μας Ιησού Χριστό ο οποίος ομολογεί ότι: *χαρά γίνεται ενώπιον των Αγγέλων του Θεού επί ενι αμαρτωλώ μετανοούντι”*.

Διαβάστε αναλυτικά το κείμενο:

“Την επομένη του Ευαγγελισμού, η Αγία Εκκλησία μας τιμά τον Αρχάγγελο Γαβριήλ,

διότι προανήγγειλε την Σάρκωση του Υιού και Λόγου του Θεού στην Παναγία μητέρα Του[1]. Όσον αφορά στη δράση του «αξιωματούχου» Αγγέλου, αξίζει να αναφερθεί ότι ήταν αυτός που εμφανίσθηκε στον προφήτη Δανιήλ για να του εξηγήσει τα οράματα που είχε δει[2] και, ακόμη, ανήγγειλε τη γέννηση του Ιωάννου του Προδρόμου στον πατέρα του Ζαχαρία[3]. Κατά το Άγιο Πρόκλο, αρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως, το όνομα «Γαβριήλ» σημαίνει «Θεός και άνθρωπος», γι' αυτό και υπηρέτησε ιδιαίτερα το μυστήριο της ενσάρκου οικονομίας του Θεανθρώπου Λόγου[4].

Με αφορμή την εορτή της Συνάξεως του Αρχαγγέλου Γαβριήλ, θα αναφερθούμε στους Αγγέλους και στο έργο τους.

Τι σημαίνει άγγελος;

«Άγγελοι ή Αγγελιοφόροι ωνομάζοντο κατά την παλαιά εποχή αυτοί που έφερναν μία αγγελία, μία είδηση. Κατά παρόμοιο τρόπο ωνομάσθησαν Άγγελοι ή Άγγελοι Θεού, τα πνευματικά όντα που μεταφέρουν, που αγγέλουν, που κάνουν γνωστό το θέλημα του Θεού στον άνθρωπο ή ό,τι θέλει να φανερώσει ο Θεός στον άνθρωπο, δείχνοντας την αγάπη Του και την θέλησή Του για την σωτηρία του ανθρώπου»[5].

Ποιος τους δημιούργησε;

Το σύμβολο της πίστεώς μας, το γνωστό σε όλους ως «Πιστεύω», το οποίο συντάχθηκε από τους Αγίους Πατέρες της Πρώτης και Δευτέρας Οικουμενικής Συνόδου αναφέρει τον Θεό Πατέρα, το πρώτο Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, ως «ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων». Ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός στο δογματικό του έργο με τίτλο «Έκδοσις ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως» σημειώνει: «Αυτός- δηλαδή ο Θεός – είναι ποιητής και δημιουργός των αγγέλων, αφού τους έφερε από το μη ον στο είναι και τους έκτισε, κατά την εικόνα που συγγενεύει με αυτόν, ως φύση ασώματη, κάτι σαν πνεύμα ή άυλη φωτιά»[6].

Τι είναι;

«Άγγελος είναι ουσία νοερή, αεικίνητη, αυτεξούσια, ασώματη, λειτουργός του Θεού, που έχει λάβει την αθανασία στην φύση κατά χάρη, της οποίας ουσίας μόνο ο κτίστης γνωρίζει το είδος και τον όρο»[7].

Τα 9 τάγματα των Αγγέλων

Κατά τον Άγιο Διονύσιο τον Αεροπαγίτη είναι τα Σεραφείμ, τα Χερουβείμ και οι Θρόνοι, οι Κυριότητες, οι Δυνάμεις και οι Εξουσίες και οι Αρχές, οι Αρχάγγελοι και οι Άγγελοι[8].

Οι δαίμονες

Ήταν και αυτοί Άγγελοι, οι οποίοι όμως προτίμησαν την αποστασία. Ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός μας πληροφορεί: «Κάθε κακία επινοήθηκε απ' αυτούς -τους δαίμονες-, όπως και τα ακάθαρτα πάθη. Και τους δόθηκε η παραχώρηση να προσβάλλουν τον άνθρωπο, δεν μπορούν όμως να εξαναγκάσουν κανένα, σε μας υπάρχει η δυνατότητα να δεχτούμε ή να μη δεχτούμε την προσβολή. Γι' αυτό για τον διάβολο και τους δαίμονες έχει ετοιμαστεί η φωτιά η άσβεστη, η κόλαση η αιώνια, και για όσους τον ακολουθούν». Ακόμη συμπληρώνει: «Είναι ανάγκη να ξέρουμε ότι, αυτό που είναι για τους ανθρώπους ο θάνατος, για τους Αγγέλους είναι η έκπτωση, γιατί μετά την έκπτωση δεν υπάρχει γι' αυτούς μετάνοια, όπως ούτε για τους ανθρώπους μετά τον θάνατο»[9]. Επιπροσθέτως, ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς αναφωνεί: «Ενώ οι Άγγελοι ορίσθηκαν να υπηρετούν κατά δύναμη τον κτίστη και εκληρώθηκαν μόνο να άρχωνται, αλλά δεν ετάχθηκαν να άρχουν στους έπειτα από αυτούς, αν δεν σταλούν γι' αυτό από τον παντοκράτορα, ο Σατανάς επεθύμησε να άρχη με υπερηφάνεια παρά την γνώμη του κτίστη. Και αφού εγκατέλειψε την τάξι του μαζί με τους συναποστάτες Αγγέλους, εγκαταλείπεται δίκαια από την αληθινά ζωτική και φωτιστική πηγή, και ενδύεται θάνατο και αιώνιο ζόφο»[10].

Οι Άγγελοι στην Αγία Γραφή

Πριν όμως αναφερθούμε στο έργο τους, οφείλουμε να τους συναντήσουμε στην Αγία Γραφή -Παλαιά και Καινή Διαθήκη- ανακαλύπτοντας έτσι διά των έργων τους την προσφορά τους.

Άγγελος εμφανίζεται στον Αβραάμ και αποτρέπει την θυσία του Ισαάκ. Άγγελοι σώζουν την οικογένεια του Λώτ. Άγγελο στέλνει ο Θεός για να αναδείξει σε αρχηγό του Ισραήλ τον Γεδεών. Ο Ραφαήλ συνοδεύει τον Τωβίτ στις διακονίες αλλά και στις δυσκολίες της ζωής του. Άγγελος βρίσκεται μαζί με τους τρεις παίδες στο καμίνι και αυτοί, αντί να καίγονται, δροσίζονται. Άγγελος τιμωρεί τον Ηλιόδωρο. Άγγελοι Θεού ενισχύουν τον Ιούδα τον Μακκαβαίο. Έπειτα, στην Καινή Διαθήκη, Άγγελος προλέγει την γέννηση του Ιωάννη, όπως προαναφέρθηκε. Ο

Γαβριήλ πρωταγωνιστεί στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Άγγελοι συμμετέχουν στην χαρά γης και ουρανού και ευαγγελίζονται την ενανθρώπηση του Σωτήρα. Άγγελος κηρύσσει την Ανάσταση του Ιησού στις Μυροφόρες. Άγγελοι συμμετέχουν στην Ανάληψη. Άγγελος καθοδηγεί τον Απόστολο Φίλιππο στα ιεραποστολικά μονοπάτια της ζωής του. Άγγελος πληροφορεί τον Κορνήλιο πως οι προσευχές του εισακούσθηκαν παρά τω Θεώ. Άγγελος σώζει τον Πέτρο, Άγγελος και τον Παύλο[11].

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι οι Άγγελοι έχουν διπλό έργο. Το πρώτο και κύριο είναι η αδιάλειπτη δοξολογία του Θεού. Υπογραμμίζει ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός: «Στον ουρανό διαμένουν και έχουν ένα έργο, να υμνούν και να υπηρετούν τον Θεό κατά το θείο Του θέλημα»[12]. Ακόμη, κατά τον Άγιο Γρηγόριο Αρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης, οι Άγγελοι: «γίνονται μέτοχοι και θεατές όχι μόνο της τριαδικής δόξας, αλλά και της φωτοφάνειας του Ιησού, η οποία φανερώθηκε και στους μαθητές πάνω στο Θαβώρ»[13]. Ωστόσο, δεν γνώριζαν ούτε γνωρίζουν ολόκληρο το σχέδιο του Θεού, αφού σύμφωνα με το Απόστολο Παύλο:«ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ ᾽Ιησοῦ Χριστοῦ, ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ»[14]. Αλλά και σύμφωνα με τον Απόστολο Πέτρο: «ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ῾Αγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ’ οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι»[15]. Διότι όπως επευφημούν και οι χαιρετισμοί στην Παναγία μας, «Χαίρε, ύψος δυσανάβατον ανθρωπίνοις λογισμοίς, χαίρε, βάθος δυσθεώρητον καί Αγγέλων οφθαλμοίς», οι Άγγελοι από την Εκκλησία έμαθαν το σχέδιο του Θεού και από την Εκκλησία διακηρύσσεται παντού[16].

Το έργο τους -διευκρινίζει ο Άγιος Βασίλειος- εκτός από «τω κάλλει του Θεού ενατενίζειν και αυτόν δοξάζειν διηνεκώς» είναι και «η προς ημάς τους ανθρώπους επιστροφή και επιμέλεια»[17]. Άλλωστε και ο θεσπέσιος Παύλος αποσαφηνίζει τη διακονία και την σχέση τους με τους ανθρώπους αναφέροντας πως: «εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν»[18]. Ο Δαβίδ στον 90ο ψαλμό επιβεβαιώνει αιώνες πριν την διδαχή του Παύλου: «ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου, ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου·ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον ἐπιβήσῃ καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ δράκοντα»[19].

Για την διακονία τους αυτή οι Πατέρες της Εκκλησίας τονίζουν:

Ιωάννης Δαμασκηνός: «Οι Άγγελοι είναι ισχυροί και έτοιμοι για την εκπλήρωση του θείου θελήματος και βρίσκονται αμέσως παντού, όπου τους καλεί το θείο νεύμα, με την ταχύτητα της φύσεως, και φυλάγουν μέρη της γης, και ηγούνται σε έθνη και τόπους, όπως διατάχθηκαν από τον δημιουργό, και οικονομούν αυτά που μας αφορούν και μας βοηθούν, αλλά κατά το θείο θέλημα και πρόσταγμα είναι πάνω από μας και πάντοτε βρίσκονται κοντά μας»[20].

Μέγας Βασίλειος: «Οι Άγγελοι ως βοηθοί των ομοδούλων και πιστοί μάρτυρες της αληθείας παραλαμβάνονται»[21].

Ιωάννης ο Χρυσόστομος: «Πάσαι αι ουράνιαι Δυνάμεις αγάλονται επί τη σωτηρία του κοινού γένους των ανθρώπων. Συγχαίρουσι τοις ημετέροις αγαθοίς»[22].

Άξια αναφοράς και παρηγορητική αλήθεια στον αγώνα κάθε ανθρώπου για την Σωτηρία τόσο της ψυχής του όσο και των άλλων ανθρώπων είναι η ύπαρξη και, βεβαίως, η βοήθεια του φύλακα Αγγέλου! Κατά τον ιερό Χρυσόστομο, «έκαστος ημων Άγγελον έχει»[23]. Και κατά τον Μέγα Βασίλειο, «Παντί πεπιστευκότι εις τον Κύριον Άγγελος παρεδρεύει. Ο Άγγελος και προτειχίζει εκ των έμπροσθεν και οπισθοφυλακεί και ουδέ τα εκατέρωθεν αφύλακτα καταλείπει»[24]. Η Αγία Εκκλησία μας στο Απόδειπνο (βραδινή προσευχή) έχει θεσπίσει να διαβάζεται η προσευχή προς τον φύλακα Άγγελο, η οποία αποκαλύπτει πόσο στενή σχέση έχει ή οφείλει να έχει ο κάθε άνθρωπος με τον Άγγελό του. Ας την διαβάσουμε κατά λέξη:

«Άγιε Άγγελε, ο εφεστώς της αθλίας μου ψυχής και ταλαιπώρου μου ζωής, μη εγκαταλίπης με τον αμαρτωλόν, μηδέ αποστής απ᾽ εμού διά την ακρασίαν μου· μη δώης χώραν τω πονηρώ δαίμονι κατακυριεύσαί μου τη καταδυναστεία του θνητού τούτου σώματος· κράτησον της αθλίας και παρειμένης χειρός μου, και οδήγησόν με εις οδόν σωτηρίας. Ναί, άγιε Άγγελε του Θεού, ο φύλαξ και σκεπαστής της αθλίας μου ψυχής και του σώματος, πάντα μοι συγχώρησον, όσα σοι έθλιψα πάσας τας ημέρας της ζωής μου, και ει τι ήμαρτον την σήμερον ημέραν· σκέπασόν με εν τη παρούση νυκτί και διαφύλαξόν με από πάσης επηρείας του αντικειμένου, ίνα μη εν τινι αμαρτήματι παροργίσω τον Θεόν· και πρέσβευε υπέρ εμού προς τον Κύριον του επιστηρίξαι με εν τω φόβω αυτού και άξιον αναδείξαί με δούλον της αυτού αγαθότητος. Αμήν»[25].

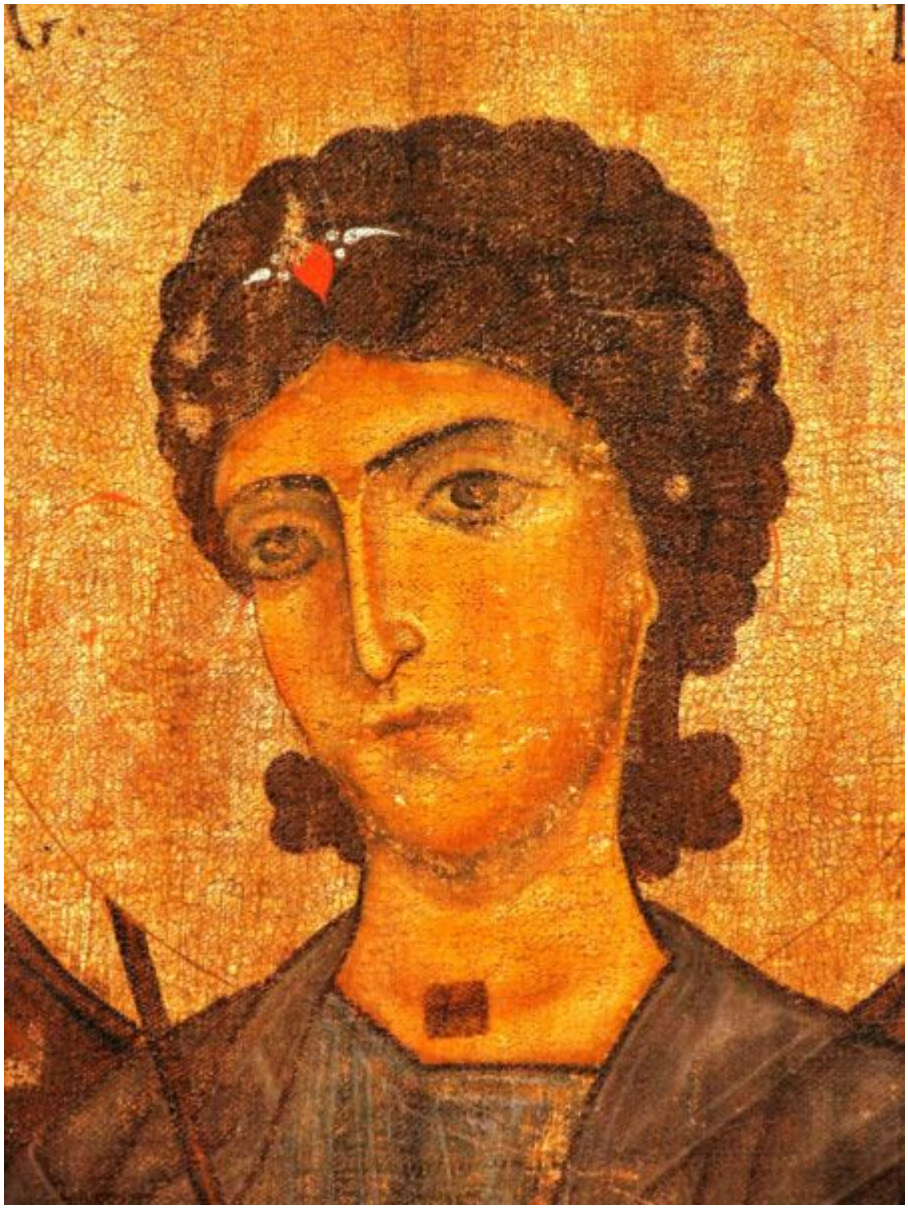

Η σχέση -επομένως- Αγγέλων και ιεραποστολής είναι άμεση. Και αυτό φανερώνεται από τον ίδιο τον Κύριό μας Ιησού Χριστό ο οποίος ομολογεί ότι: «χαρά γίνεται ενώπιον των Αγγέλων του Θεού επί ενι αμαρτωλώ μετανοούντι»[26]. Και ιδιαίτερα τώρα (μετά την ενανθρώπηση) οι άγιοι Άγγελοι, βλέποντας την άπειρη αγάπη του Θεού που είχε και έχει για τον άνθρωπο, συμπράττουν με μεγαλύτερη συμπάθεια και περισσότερο ενδιαφέρον για τη σωτηρία μας[27].

Κλείνοντας παραθέτω τα λόγια του καθηγητού κ.Βουλγαράκη, ο οποίος σε άρθρο του στο περιοδικό «Πάντα τα Έθνη» ανέφερε: «Από το έργο των αγγέλων υπέρ της σωτηρίας των ανθρώπων γενικά, αλλά και από την άμεση συμβολή τους στην ιεραποστολή προβάλλει σε μας ένα μεγάλο παράδειγμα για μίμηση. Και το

παράδειγμα αυτό γίνεται πιο μεγάλο, αν αναλογιστούμε, ότι οι άγγελοι, σε αντίθεση με μας, δεν έχουν καμιά ευθύνη για το προπατορικό αμάρτημα στο οποίο έπεσαν οι πρωτόπλαστοι. Κι όμως οι άγγελοι, παραβλέποντας άκαιρους καταλογισμούς ευθυνών στους ανθρώπους, δόθηκαν, δίνονται και θα δίνονται για το μέγα έργο της σωτηρίας των ανθρώπων, ως έκφραση της αγιότητάς τους που έχει τελειωθεί στην αγάπη. Την αγάπη εκείνη που έφερε τον Θεό στη γη και οδήγησε τους αποστόλους στην οικουμένη. Την ίδια εκείνη αγάπη που κινεί τους σύγχρονους ιεραποστόλους να ευαγγελίζονται τη σωτηρία»[28].

Η Σύναξη του Αρχαγγέλου Γαβριήλ τιμάται 26 Μαρτίου εκάστου έτους.

Ἀπολυτίκιον
Ἦχος δ’. Ὁ ὑψωθεῖς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Φερωνυμία καταλλήλω ἐμπρέπων, καθυπουργεῖς ἐν τὴ τοῦ Λόγου σαρκώσει, ὡς στρατηγοὶ τῶν Ἀσωμάτων τάξεων ὅθεν εὐηγγέλισαι, τὴ Παρθένω Μαρία, χαῖρε προσφωνῶν αὐτή, τὸν Θεὸν γὰρ συλλήψη, ὃν ἐκδυσώπει σώζεσθαι ἡμᾶς, τοὺς σὲ ὑμνοῦντας, Γαβριὴλ Ἀρχάγγελε.

[1] Επισκόπου Φαναρίου Αγαθαγγέλου, Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας, εκδ.«Αποστολική Διακονία», τ. 3, Αθήνα 2005, σ. 255.

[2] Δανιήλ 8, 16.

[3] Λουκ. 1, 13.

[4] Αγίου Νικοδήμου, Συναξαριστής, εκδ.«Ορθόδοξος Κυψέλη», τ. 4, Θεσσαλονίκη 2003, σ. 137.

[5] Γ. Π. Σωτηρίου, Ο Ταξιάρχης, εκδ.«Ι.Ν. Ταξιάρχου», Μυτιλήνη 1991, σ. 11.

[6] Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου πίστεως, εκδ.«Πουρναρά», Θεσσαλονίκη 2009, σσ. 100-101.

[7] Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου πίστεως, εκδ.«Πουρναρά», Θεσσαλονίκη 2009, σ. 101.

[8] Διονυσίου Αρεοπαγίτου, Περί της ουράνιας ιεραρχίας 62, PG 3, 204AB.

[9] Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου πίστεως,

εκδ.«Πουρναρά», Θεσσαλονίκη 2009, σ. 109.

[10] Βενεδίκτου Ιερομονάχου, Παλαμικόν Ταμείον, εκδ.«Συνοδίας Σπυρίδωνος ιερομονάχου», Άγιον Όρος 2007, σ. 46.

[11] Γ. Π. Σωτηρίου, Ο Ταξιάρχης, εκδ.«Ι.Ν. Ταξιάρχου», Μυτιλήνη 1991, σσ. 35-70.

[12] Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου πίστεως, εκδ.«Πουρναρά», Θεσσαλονίκη 2009, σ. 105

[13] Βενεδίκτου Ιερομονάχου, Παλαμικόν Ταμείον, εκδ.«Συνοδίας Σπυρίδωνος ιερομονάχου», Άγιον Όρος 2007, σ. 32.

[14] Εφεσίους 3, 8-10.

[15] Α΄Πέτρου 1,12.

[16] Στεργίου Σάκκου, «Ω πανύμνητε Μήτερ!», εκδ.«Χριστιανική Ελπίς», Θεσσαλονίκη 2010, σ. 63.

[17] Γ. Π. Σωτηρίου, Ο Ταξιάρχης, εκδ.«Ι.Ν. Ταξιάρχου», Μυτιλήνη 1991, σ. 18.

[18] Εβραίους 1,14.

[19] Ψαλτήριον, εκδ.«Αποστολική Διακονία», Αθήνα 2005, σ. 111.

[20] Ιωάννου Δαμασκηνού, Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου πίστεως, εκδ.«Πουρναρά», Θεσσαλονίκη 2009, σ. 103.

[21] Βενεδίκτου Ιερομονάχου, Βασιλειανόν Ταμείον, εκδ.«Συνοδίας Σπυρίδωνος ιερομονάχου», Άγιον Όρος 1998, σ. 34.

[22] Βενεδίκτου Ιερομονάχου, Χρυσοστομικόν Ταμείον, εκδ.«Συνοδίας Σπυρίδωνος ιερομονάχου», Άγιον Όρος 2002, σ. 63.

[23] Βενεδίκτου Ιερομονάχου, Χρυσοστομικόν Ταμείον, εκδ.«Συνοδίας Σπυρίδωνος ιερομονάχου», Άγιον Όρος 2002, σ. 62

[24] Βενεδίκτου Ιερομονάχου, Βασιλειανόν Ταμείον, εκδ.«Συνοδίας Σπυρίδωνος ιερομονάχου», Άγιον Όρος 1998, σ. 32.

[25] Ωρολόγιον το Μέγα, εκδ.«Αποστολική Διακονία», Αθήνα 2007, σ. 192.

[26] Λουκά 15,10.

[27] Π.Ευσέβιος Ματθόπουλος, Ο προορισμός του ανθρώπου, εκδ.«Ζωή», Αθήνα

2006, σ. 61.

[28] Ηλία Βουλγαράκη, Πάντα τα έθνη, Τεύχος 31, γ΄ Τρίμ. 1989, σσ. 23-24.

ΠΗΓΗ: Αδελφότητα Ορθοδόξου Εξωτερικής Ιεραποστολής ierapostoles.gr